

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده و مهربان ...

نقش بسیج جامعه پزشکی در مقابله با بحران سالخوردگی جمعیت

معاونت بهداشت
Deputy of Health

مرکز جوانی جمعیت،
سلامت خانواده و مدارس

خطای تاریخی

بیانات در اجتماع مردم بجنورد ۱۳۹۱/۰۷/۱۹

غفلت مسئولین کشور از جلوگیری از پیری جمعیت

بیانات در ارتباط تصویری با نمایندگان یازدهمین دوره مجلس شورای اسلامی - ۱۳۹۹/۰۴/۲۲

یکی از خطراتی که تن انسان را می‌لرزاند...

بیانات در دیدار شورای عالی انقلاب فرهنگی - ۱۳۹۲/۰۹/۱۹

چرا جمعیت مهم است؟

مسئله جمعیت، مسئله مهمی است. این مسئله با بهداشت و سلامت مادران و فرزندان و نوزادان هیچ منافاتی ندارد؛ در عین حال مراقب باشیم اشتباهی را که قبلاً کردیم، ادامه ندهیم.

مسئله کاهش جمعیت مسئله بسیار مهمی است. **برای دشمنان بهترین چیز است که ایران یک کشوری باشد با بیست، سی میلیون جمعیت که نصف این جمعیت هم کهنسال و میانسال و از کار افتاده باشند؛** این برایشان بهترین چیز است و برای این برنامه ریزی می کنند، پول خرج می کنند؛

ما باید حرکتمان را در مقابل این حرکت،

حرکت صحیح

و منطقی

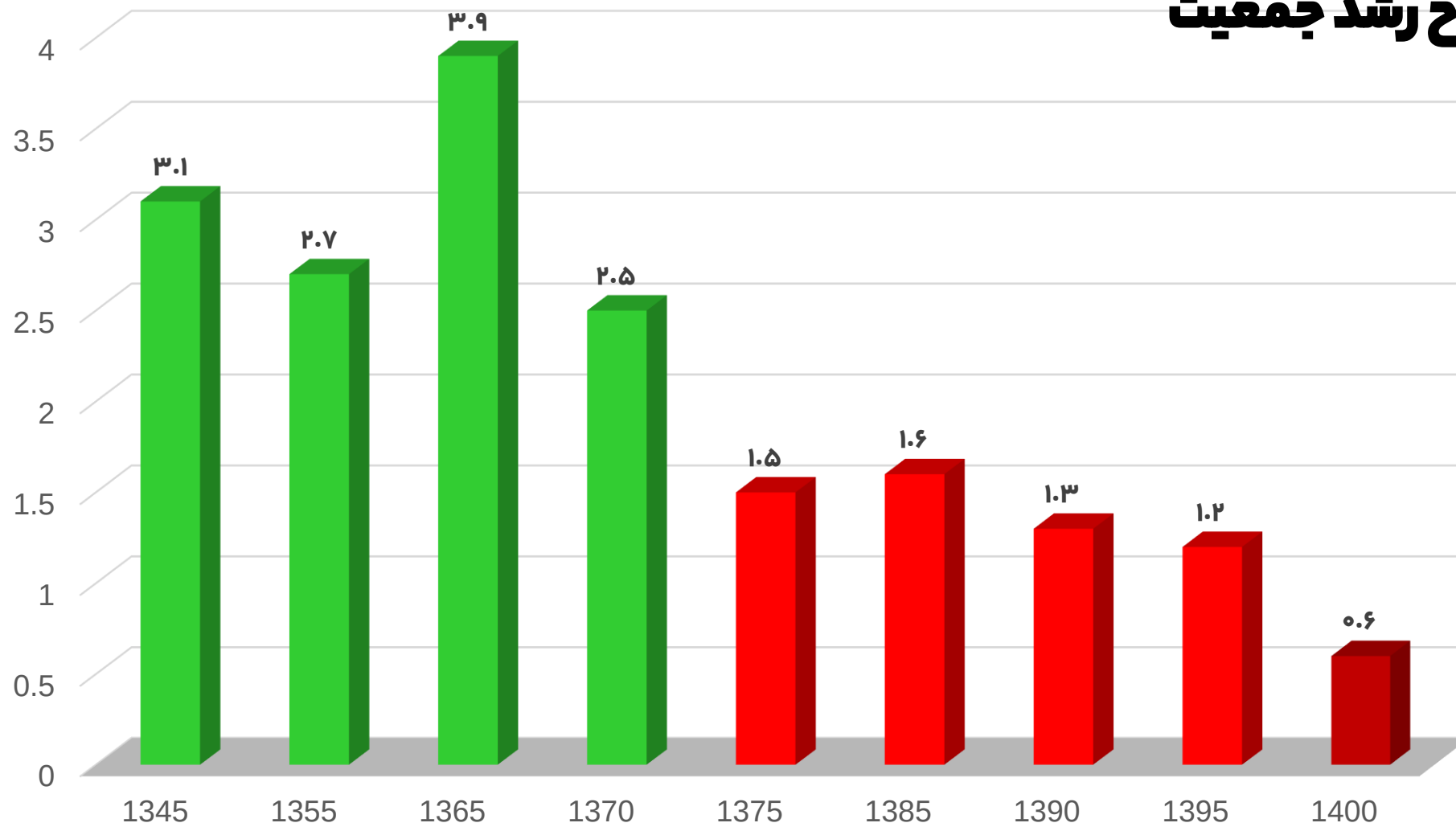
و خردمندانه

و عالمانه باشد.

مقام معظم رهبری
۱۳۹۳/۰۳/۰۴

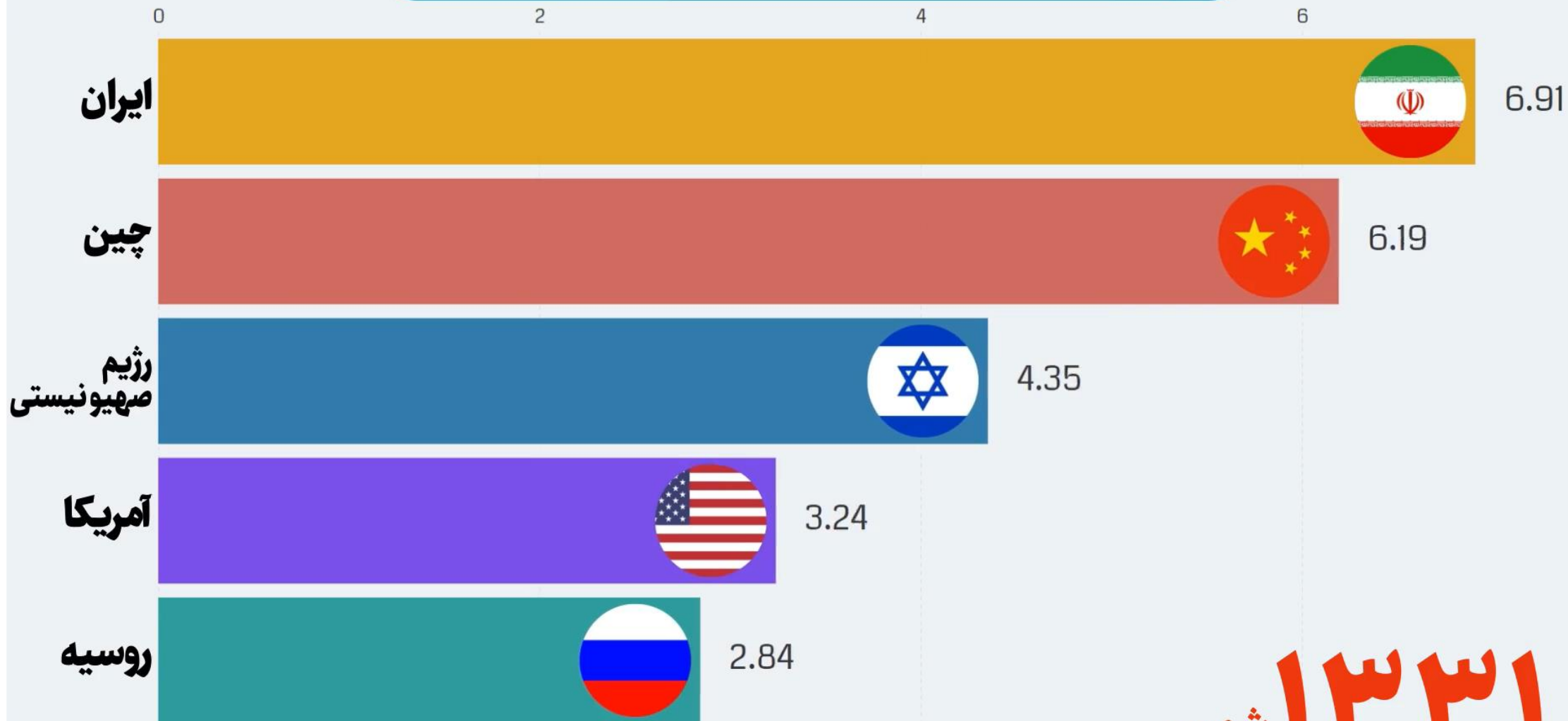
نرخ رشد جمعیت

مقایسه نرخ رشد منفی موالید در سال های اخیر

کاهش	تعداد موالید	سال
--	۱/۵۷۰/۰۰۰	۱۳۹۴
۴۲/۰۰۰	۱/۵۲۸/۰۰۰	۱۳۹۵
۴۱/۰۰۰	۱/۴۷۸/۰۰۰	۱۳۹۶
۱۲۰/۰۰۰	۱/۳۶۷/۰۰۰	۱۳۹۷
۱۷۰/۰۰۰	۱/۱۹۷/۰۰۰	۱۳۹۸

نرخ باروری (تعداد فرزند به ازای هر مادر)

۱۳۳۱ شمسی

پرجمعیت تر

علت کاهش نرخ رشد جمعیت...

نظر موافق برخی علما بر جواز کنترل و کاهش جمعیت

دخالت دولت و تصویب قوانین مشوق کاهش جمعیت

توسعه شهرنشینی

افزایش سن ازدواج

گرایش زنان به تحصیلات و آموزش عالی

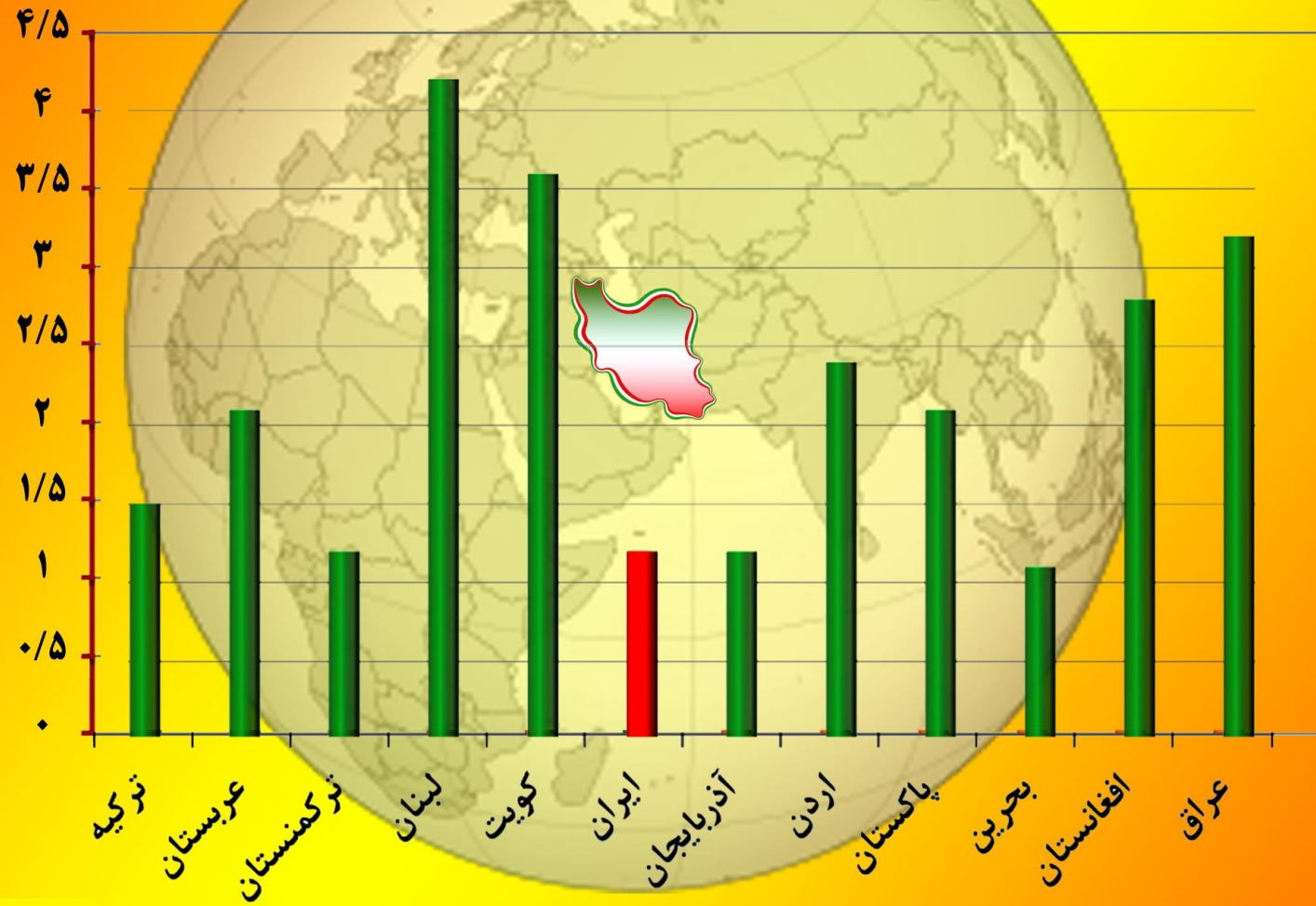
افزایش اشتغال زنان

تغییر در سبک زندگی و کارکرد خانواده

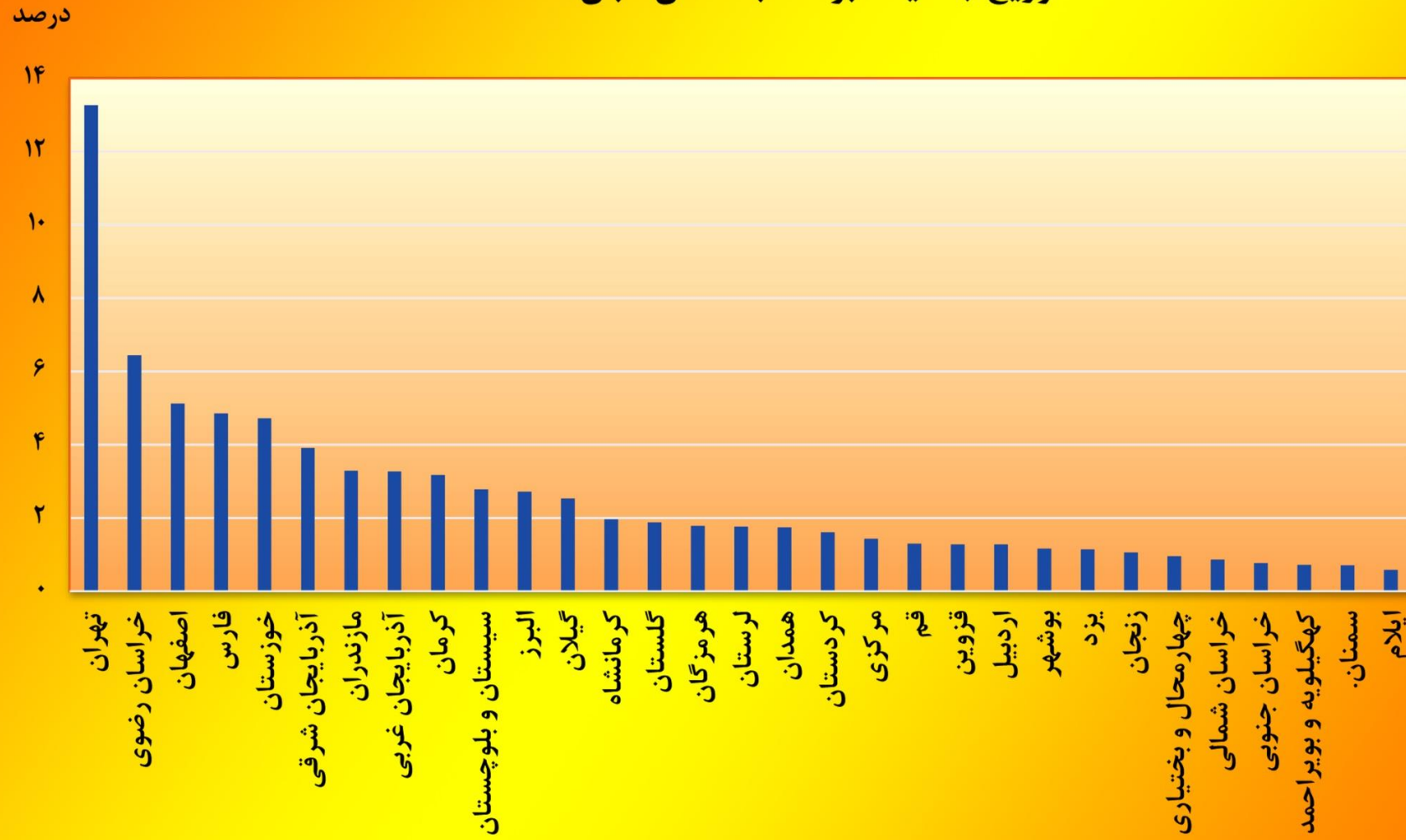
کاهش روابط، حمایت‌ها و روابط بین نسلی خانوادگی

رشد فردگرایی در جامعه

مقایسه رشد جمعیت ایران در منطقه غرب آسیا

توزیع جمعیت بر حسب استان: آبان ۱۳۹۵

۲۴/۹ سال

۲۹/۲ سال

میانگین سن ازدواج پسران

۲۱ سال

۲۵/۵ سال

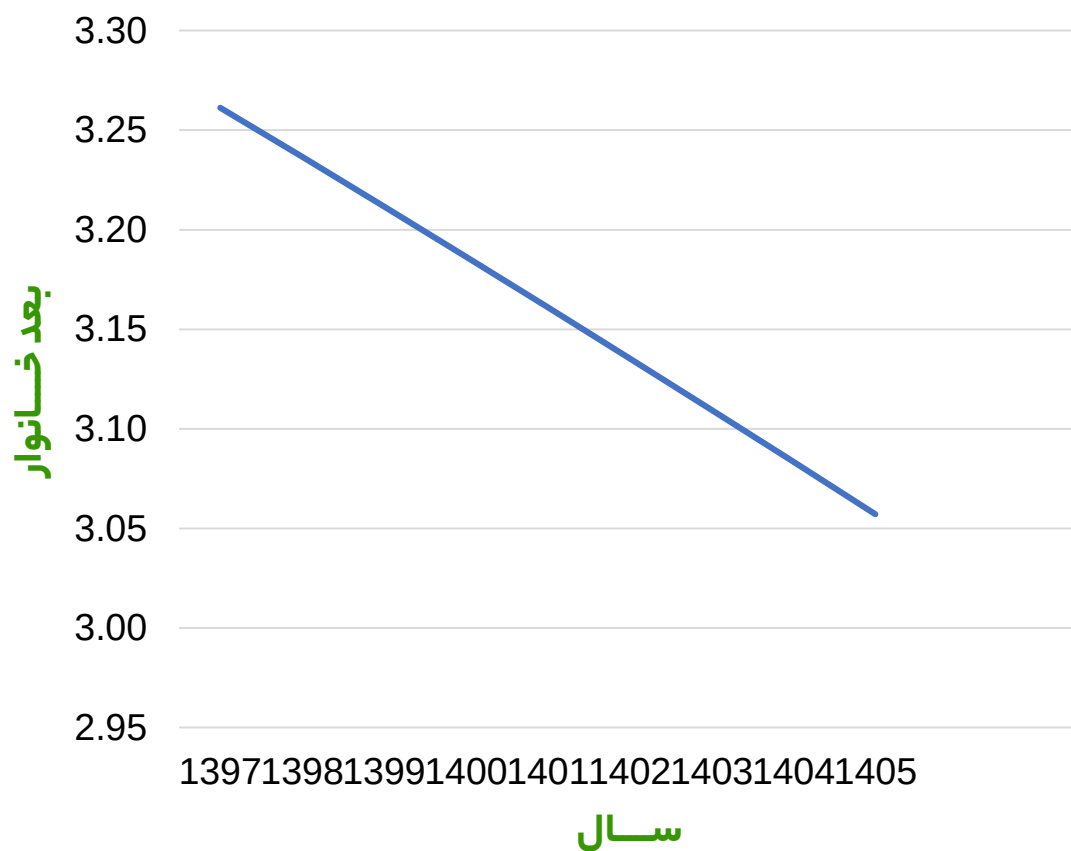
میانگین سن ازدواج دختران

۲۵ سال

۳۰ سال

میانگین سن مادران در زمان تولد نوزاد

کاهش بعد خانوار تا سال ۱۴۰۵

سقوط سائز خانوار یکی از شاخص های غیرمستقیم سنجش وضعیت تعداد فرزند در خانواده هاست. رقم ۳ در این شاخص نشان دهنده آن است که در بهترین و آرمانی ترین حالت، هر خانواده از یک پدر، یک مادر و یک فرزند تشکیل شده است. در حالی که در واقعیت اینطور نیست و شکل های متنوعی از خانواده در جامعه وجود دارد که ترکیبی از والدین و فرزند نیست. این امر نشان دهنده آن است بسیاری از خانواده حتی همان یک فرزند را هم ندارند.

در صورتی که با روند فعلی به سال ۱۴۰۵ وارد شویم: در این سال:

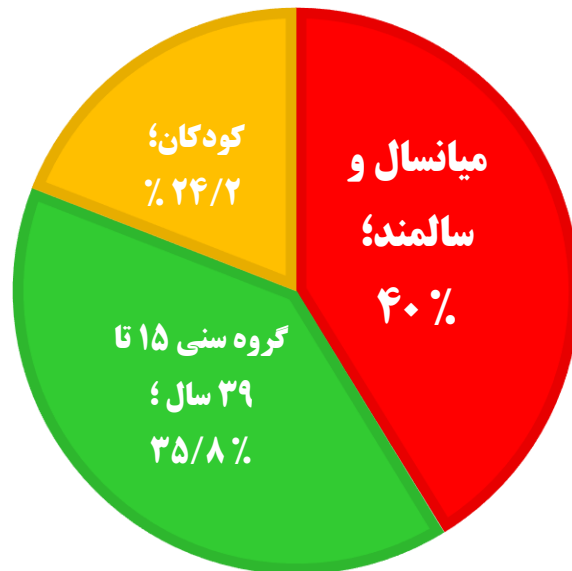
✓ تا سال ۱۴۰۵ نرخ رشد جمعیت منفی خواهد شد.

✓ نرخ باروری به رقم یک یا کمتر از آن خواهد رسید. یعنی جمعیت دیگر توانایی جایگزین کردن خود را ندارد و هر سال از مقدار آن کمتر می شود.

✓ چیزی بیش از ۴۰ درصد جمعیت، در سنین ۴۰ سال به بالا قرار خواهد گرفت (گروه های میانسال و سالمند)

✓ ۳۵٫۸ درصد جمعیت در گروه سنی ۱۵ تا ۳۹ سال قرار خواهد گرفت (این گروه سنی بار اصلی باروری را بر دوش خواهد کشید)

✓ و باقی شامل کودکان (افراد خارج از سن باروری) خواهد بود.

تبعات کاهش فرزند آوری

چالش‌های اقتصادی

کاهش سرمایه گذاری عمومی
کاهش رشد اقتصادی
تغییرات محسوس در میزان تولید کشور
افزایش هزینه های تامین اجتماعی
پایین آمدن نرخ پس انداز خانواده‌ها
ورشکستگی صندوق‌های بازنشستگی

چالش‌های اجتماعی فرهنگی

بحران ساختاری خانواده
اختلاف در حمایت های بین نسلی
شکاف نسلی در اثر عدم توازن نسل ها
کاهش تدریجی سرمایه اجتماعی
آسیب های تربیتی اخلاقی
جمع شدن چتر حمایتی خانواده از سالمندان

چالش‌های سیاسی امنیتی

تضعیف نیروی دفاعی کشور
کاهش جمعیت جوان و نخبه
برهم خوردن تعادل جمعیتی
عدم نشاط اقتصادی - اجتماعی
خالی شدن مرزها

اختصاص ردیف بودجه

✓ قرار گرفتن حمایت از سیاست‌های افزایش جمعیت و حمایت از تعالی خانواده
در نظام بودجه ریزی سازمان بسیج جامعه پزشکی

رسالت اجتماعی

- ✓ ارائه خدمات رایگان یا نیم بها در مطبهای مامایی، زنان، سونوگرافی، اطفال و ...
- ✓ فرهنگ سازی در نظام بهداشتی جهت پیشگیری و انصراف از سقط جنین
- ✓ بیمارستانها و درمانگاههای وابسته به سپاه و بسیج

آئین نامه استخدامی

- ✓ اختصاص وزن استخدامی بیشتر به افراد فرزنددار و بعد متاهل نسبت به مجردین
- ✓ اجرای سیاست های تشویقی برای فرزندآوری در بین کارکنان بسیج
- ✓ اجرای سیاست های دوستدار مادر به جهت حمایت از فرزندآوری در بین کارکنان زن (مهدکودک و...)
- ✓ تبدیل وضعیت کارکنان شرکتی دارای فرزند به قراردادی و ...

فرزندآوری
یکی از مهمترین
مجاهدات های زنان است.
مقام معظم رهبری

طرح تشویق به ازدواج و فرزندآوری

- ✓ اهدای هدیه از سوی بسیج در هنگام ازدواج و تولد فرزند به منظور حمایت از ازدواج و فرزندآوری
- ✓ تکریم نقش بی بدیل مادری در تربیت نسل کنونی و آینده
- ✓ برگزاری نشست با خانواده‌های خوش جمعیت (دارای ۳ فرزند به بالا)

ارتقای سطح سلامت مادران باردار و شیرده

- ✓ بسته توانمندسازی مادران باردار و شیرده در سه محور معیشت + سلامت + تربیت
- ✓ ارائه خدمات پزشکی رایگان (ویزیت پزشکی، دندان پزشکی و ...)

انجام تبلیغات رسانه ای

✓ بنر تبلیغی در گاههای اینترنتی، اتوماسیون اداری، بردهای اطلاع رسانی و...

حمایت از حرکت‌ها و ایده‌های جمعیتی

- ✓ استفاده از ظرفیت گروه‌های مختلف جامعه بسیج جامعه پزشکی شامل پزشکان، ماماها، داروسازان و ... در راستای اجرای طرح‌های مشوق فرزندآوری
- ✓ یکپارچه سازی کلیه حرکات پراکنده دستگاه‌های دولتی و غیردولتی در سیاست‌های افزایش

توانمندسازی سلامت مناطق محروم با هدف پیشگیری و درمان تاباروری

توجیه بسیج و سپاه

✓ برگزاری نشست های توجیهی درباره سیاست های افزایش جمعیت و حمایت از تعالی خانواده
در محور سلامت در بسیج و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

صدا و سیما

✓ همکاری و حمایت از سیاست‌های افزایش جمعیت و حمایت از تعالی خانواده

در صدا و سیما

✓ حضور اساتید بسیجی جمعیت باور و جمعیت یاور در رسانه ملی و استانی

حمایت و همکاری با گروه‌های جهادی و خیریه

✓ همکاری و حمایت از سیاست‌های افزایش جمعیت و حمایت از تعالی خانواده
در گروه‌های جهادی، مردمی، هیئات مذهبی، خیریه و ...

تولید محتوای مشترک با حوزه علمیه

✓ تفاهم‌نامه همکاری و حمایت از سیاست‌های افزایش جمعیت و حمایت از تعالی خانواده
با حوزه علمیه

حضور فعال در رسانه ها و صدا و سیما

✓ بیان فواید علمی بارداری، شیردهی

✓ بیان عوارض تاخیر در بارداری، روشهای پیشگیری از بارداری، تک فرزندی و

نَسَاؤُكُمْ مَرْثُ لَكُمْ فَاتُّوا مَرْثَكُمْ أَنِّي شِئْتُمُ وَقَدِّمُوا لِنَفْسِكُمْ
وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ مُلَاقُوهُ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ (بقره ۲۲۳)

زنان شما کشتزار شمايند، پس (برای کشت فرزند صالح) بدان‌ها نزديک شويد و چیزی برای خود پيش
فرستيد و تقوی خدا را پيشه کنید و بدانيد که قطعاً او را دیدار خواهید کرد و به مومنان بشارت ده.